

□ **ВАШИНГТОН** -□ Док су „Блу ориџин“ и „Фајерфлај“ осигурали нове Насине уговоре за транспорт терета на Јужни пол Месеца, компанија Илона Маска добила је војни посао вредан 2,29 милијарди долара и додатне мисије везане за Међународну свемирску станицу.

Америчка свемирска агенција (Наса) представила је свој амбициозни, 20 милијарди долара вредан план за изградњу сталне базе на Јужном полу Месеца. На званичној конференцији за медије, Наса је објавила доделу нових комерцијалних уговора приватним свемирским компанијама које ће предводити прве роботске мисије ка лунарној површини у оквиру програма „Артемис“.

„Блу Ориџин“ (Blue Origin), компанија Џефа Безоса изабрана је за прву неаутоматизовану лунарну мисију. Добили су уговор вредан 188 милиона долара (уз опцију проширења на 280,4 милиона) за испоруку терета помоћу свог лендера "Blue Moon Mark 1 Endurance". Мисија "Moon Base I" планирана је већ за јесен ове године.

Компанија „Фајерфлај Аероспејс“ (Firefly Aerospace) осигурала је уговор вредан 75 милиона долара за развој летелице у оквиру мисије "MoonFall" (планиране за 2028. годину), која ће на Месец допремити четири дрона за претрагу потенцијалних локација за слетање астронаута.

Две компаније: „Лунар Аутпост“ (Lunar Outpost) и „Астролаб“ (Astrolab) добиле су по 220 милиона долара за развој специјалних ровера којима ће астронаути управљати на Месецу. „Лунар Аутпост“ ће развити возило "Pegasus LTV".

Велики дан за „Спејс екс“ (SpaceX): Капсуле и милијардијски уговор

Иако Наса данас није додељивала нове грантове за сам лунарни лендер, где „Спејс екс“ већ држи примарне уговоре за слетање посаде, компанија Илона Маска ипак је узела највећи финансијски колач дана.

Наса је званично објавила проширење уговора за комерцијалне летове са посадом (Commercial Crew). „Спејс екс-у“ је додељено још шест мисија до краја оперативног века Међународне свемирске станице (МСС) 2030. године. Три мисије су финансиране одмах, а разлог за ово хитно проширење су стална кашњења Боингове летелице "Starliner".

NASA has released new video of the manned vehicle they plan on using while driving on the surface of the Moon. pic.twitter.com/5nwaWFIOv3

— Sawyer Merritt (@SawyerMerritt) [May 26, 2026](#)

Истовремено, Ројтерс је пренео да су америчке Свемирске снаге (US Space Force) данас доделиле „Спејс ексу“ гигантски војни уговор вредан 2,29 милијарди долара. Овај новац намењен је за изградњу сигурне свемирске мреже података високе брзине, која ће користити оптички повезане сателите за глобално повезивање војних сензора и оружаних платформи. Функционални прототип ове технологије компанија мора да испоручи до краја 2027. године.

Администратор Насе Царед Ајзакмен нагласио је на конференцији да је циљ свих цивилних уговора успостављање сталног присуства човечанства на Месецу до 2033. године, што ће послужити као одскочна даска за будуће мисије на Марс.

(РТС-Ројтерс)